

REPUBLIKA SLOVENIJA
STALNO PREDSTAVNIŠTVO PRI OECD
PARIZ

OECD Novičnik

2024

Novice Stalnega predstavništva RS
pri OECD v Parizu

Letnik III, številka 2

PARIZ, JUNIJ 2024

© 2024 Stalno predstavništvo Slovenije pri OECD

Vse pravice pridržane. Nobenega dela te knjige ni dovoljeno ponatisniti ali reproducirati ali uporabiti v kakršni koli obliki brez pisnega dovoljenja.

Za citiranje te publikacije:

(2024) OECD Novičnik

Uredila: Petra Bodlovič, asistentka veleposlanika

Stalno predstavništvo pri OECD Pariz

28, rue Bois-le-Vent

75016 Pariz

Francija

Tel: +33 1 44 96 50 69

E-pošta: slomission.paris@gov.si

Nagovor stalnega predstavnika / Samo vključujoč OECD bo relevanten akter pri oblikovanju nacionalne gospodarske agende (II)

Spoštovani bralci,
Dragi partnerji in deležniki,

Pred vami je 10. izdaja Novičnika. Tokratna številka je nekoliko bolj aktualna, saj Novičnik izhaja takoj po obisku GS Cormanna v Sloveniji ob predstavitvi ekonomskega pregleda OECD.

Temeljno poslanstvo OECD je, da služi članicam, beri njihovim potrebam, na način, da hkrati aktivno oblikuje mednarodno gospodarsko agendo. Brez dvoma je najbolj prepoznaven instrument delovanja ekonomski pregled, ki temelji na konceptu medsebojnega učenja. Metoda dela medsebojnega učenja je gotovo unikatna skupini enako mislečih držav. To je prepoznavno orodje organizacije, kako se države, ki so tržne ekonomije, medsebojno podpirajo in nadzirajo. Glede na to, da so še vedno pomemben globalen akter (merjeno v deležu svetovne trgovine), na ta način tudi pomembno vplivajo na gospodarske cikle in hkrati vnašajo stabilnost v sistem mednarodne trgovine.

Ob predstavitvi osmega Ekonomskega pregleda sta se PV dr. Golob in minister za finance Boštjančič OECD javno zahvalil za podana priporočila, ki nam bodo v pomoč ob oblikovanju posameznih reformnih paketov. OECD priporočila so objektivna in kot taka zelo relevantna za majhno ekonomijo, kot je Slovenija, ki je pred velikimi notranjimi in zunanji izzivi.

Metoda medsebojnega učenja, je obsežna, dosledna in poglobljena. GS Cormann je zbranim gostom predstavil ugotovitve in priporočila letošnjega Ekonomskega pregleda za Slovenijo. Ocenil je, da je Slovenija na dobri poti. Slovensko gospodarstvo se je v zadnjih letih izkazalo kot odporno, inflacija pa se je pomembno znižala. Za ponovno vzpostavitev fiskalnega prostora za obvladovanje stroškov, povezanih s staranjem prebivalstva, so po mnenju OECD potrebni ustrezni strukturni ukrepi, možnosti za dodaten napredek pa vidijo tudi na področju zelenega in digitalnega prehoda. Posebno poglavje ekonomskega pregleda so tokrat namenili analizi in potrebnim spremembam na področju stanovanjske politike.

Cormann je slikovito opisal slovensko stvarnost ob izvajanju strukturnih reform – zavedati se moramo, da je izvajanje strukturnih reform prej maraton kot sprint. Generalni sekretar tako izpostavi, da je pomembno, da si v demokratičnem procesu za reforme vzamemo dovolj časa, da prebivalci razumejo, kaj želimo z njimi doseči.

Hkrati opažamo, da v globalni tekmi ni več prostora za postopnost. Če si izposodimo Cormannov jezik bi lahko zaključili, da smo v stalnem sprintu. Postavi se legitimno vprašanje kako naj zahodne demokracije delujejo v stanju stalnega sprinta? OECD bo ostal svetilnik enako mislečih držav samo, če bodo države članice ostale konkurenčne tržne ekonomije, ki jih upravlja funkcionalna parlamentarna

demokracija. Slovenija je pač ena od številnih bark, ki se bori z globalnimi tokovi. Je pa nekoliko lažje, če pluješ v konvoju...

Nasploh v sistemu dela, ki smo ga razvili v OECD opazamo veliko entropije. Zato moramo medsebojno učenje postaviti na novo raven. Mogoče je alternativa, da zmanjšamo število delovnih teles? Mogoče je iskati rešitev v visoko koordiniranih delovnih srečanjih z novo dinamiko od spodaj navzgor in od zgoraj navzdol? Mogoče moramo bolj aktivno vključiti UI in kvantne računalnike v naše delo? Neposredni prevodi gradiv, povzetki in analize s pomočjo UI, hitro prenašanje novih spoznanj v nacionalne administracije, hkratio rudarjenje po podatkih, ki jih ima na voljo zahodna civilizacija, itd. Vse to bo potrebno smiselno horizontalno povezovati v celoto in izkoristiti vrhunski človeški dejavnik, ki ga je OECD zagotovo izgradil v 60 letih svojega obstoja.

Osmi Ekonomski pregled Slovenije je dobrodošel instrument OECD pri oblikovanju nacionalne ekonomske politike.

Na koncu velja omeniti, da je GS Cormann tokrat bil tretjič na obisku v Sloveniji. Obisk je začel pri DS Štucinu na MZEZ, kjer sta sogovornika največ časa namenila procesu širitve OECD z novimi državami članicami in globalni vlogi OECD. Generalni sekretar Cormann je namreč potrdil aktivno udeležbo na BSF v septembru, ko bo že četrtič v Sloveniji!

Mag. Peter Ješovnik, stalni predstavnik RS pri OECD

Kazalo

<i>Nagovor stalnega predstavnika / Samo vključujoč OECD bo relevanten akter pri oblikovanju nacionalne gospodarske agende (II)</i>	3
1. <i>Zaključni rezultati zasedanja ministrskega Sveta (MCM) 2024</i>	6
2. <i>OECD Ekonomski pregled za Slovenijo 2024</i>	8
3. <i>OECD Gospodarski obeti maj 2024</i>	11
4. <i>Rezultati PISA 2022 na področju kreativnega razmišljanja in finančne pismenosti, junij 2024</i>	13
5. <i>Intervju z veleposlanico, stalno predstavnico Francije pri OECD, Amélie de Montchalin</i>	15
6. <i>Izmenjava dobrih praks in medsebojno učenje na Razvojnem centru OECD v okviru projekta Pravičen zeleni prehod na Zahodnem Balkanu</i>	18
7. <i>Podatkovna podpora politikam na področju turizma</i>	20
8. <i>Napovedi OECD za digitalno gospodarstvo do leta 2024, Prvi del</i>	22
9. <i>Serija intervjujev</i>	24
10. <i>OECD novice in dogodki</i>	26
11. <i>OECD iLibrary</i>	27

1. Zaključni rezultati zasedanja ministrskega Sveta (MCM) 2024

Letošnje zasedanje ministrskega Sveta OECD (MCM), ki je forum OECD na najvišji ravni, saj se ga udeležujejo ministri za finance, gospodarstvo, zunanje zadeve, trgovino in drugi visoki predstavniki držav članic in partnerskih držav OECD ter predstavniki mednarodnih organizacij, so poleg generalnega sekretarja OECD Mathiasa Cormanna slovesno odprli predsednik japonske vlade Fumio Kishida, podpredsednik nizozemske vlade Karien van Gennip ter mehiški minister za finance in javno posojilo Rogelio Ramírez de la O. Slovenijo je zastopal **Klemen Boštjančič**, minister za finance.

Vir: OECD

Ob udeležbi treh predsednikov vlad, pet podpredsednikov vlad, 41 ministrov in nekaj več kot 1000 visokih predstavnikov so udeleženci pod geslom "Soustvarjanje toka sprememb: Vodenje globalnih razprav z objektivnimi in zanesljivimi pristopi k trajnostni in vključujoči rasti" razpravljali o tem, kako se najbolje spopasti s številnimi izzivi in priložnostmi, ki so pred nami, od povečanja produktivnosti do krepitve enakosti spolov, optimizacije zelene in digitalne preobrazbe ter obvladovanja gospodarskih in socialnih učinkov staranja prebivalstva, obenem pa kako oživiti trgovino.

Na dvodnevem zasedanju, ki je potekal 2. in 3. maja 2024 in v okviru katerega sta Japonska obeležili 60 let in Mehika 30 let članstva v OECD, so ministri pozdravili sprejetje načrtov za pristopna procesa Argentine in Indonezije k OECD, poročilo generalnega sekretarja ministrom o globalnih odnosih OECD in izvedbeni načrt za strateški okvir OECD za Indopacifik ter sodelovanje OECD v mednarodnih procesih, kot so G7, G20, APEC in ASEAN ter v Združenih narodih.

Letošnji MCM s širitvenega vidika predstavlja nov zgodovinski korak, saj se je predstavnikom Argentine in Indonezije predalo njune načrte za pristop, s čimer se krepí vloga in pomen OECD na različnih delih sveta. S to predajo se je raznolikost in pomembnost pristopnega postopka še dodano okrepila, saj sedaj poteka sedem pristopnih postopkov z Argentino, Brazilijo, Bolgarijo, Hrvaško, Indonezijo, Perujem in Romunijo. Poleg tega je spričo uspešnosti Regionalnega programa OECD za jugovzhodno Azijo (SEARP), katerega 10. obletnica je bila obeležena na tem zasedanju pod vodstvom Fumio Kishida, predsednika japonske vlade, tudi Tajsko izrazila željo po pridružitvi OECD.

Ključni rezultati MCM 2024, ki predstavljajo tudi nadaljevanje dela in sprejetih zavez iz MCM 2023, so vsebinsko pokrivali tri stebre:

- Raznolika, vključujoča in podobno misleča OECD: krepitev dosega našega dela;

- Gospodarska ureditev, ki temelji na skupnih vrednotah: trdno ohranjanje proste in poštene trgovine ter krepitev gospodarske odpornosti;
- Soustvarjanje boljše prihodnosti: obravnava novih izzivov na svetovni ravni.

Zasnova MCM 2024 je tako omogočila sprejetje napredka pri izvajanju lani odobrenih strategij ter tudi nove in revidirane pravne instrumente. Ministri so med temi instrumenti pozdravili:

- odobritev prispevka OECD k zagotavljanju močne, trajnostne, vključujoče in odporne rasti,
- prispevek OECD k politikam za optimizacijo digitalne preobrazbe,
- pristop na visoki ravni za okrepitev in boljše povezovanje dela OECD na področju infrastrukture,
- spodbujanje strateškega okvira OECD za indo-pacifiško regijo s pomočjo njegovega izvedbenega načrta,
- prispevek OECD k spodbujanju enakosti spolov, vključno z najavljenim forumom OECD o enakosti spolov (ki je potekal 10.-11. junij 2024),
- pilotni projekt nadzorne plošče OECD o razlikah med spoloma.

Ministri so obravnavali tudi standarde in pravne instrumente OECD, ki predstavljajo temeljne instrumente za sodelovanje z državami. Med poročili o določanju standardov in sprememb pravnih instrumentov so ministri obravnavali:

- Priporočilo Sveta za umetno inteligenco,
- Priporočilo Sveta o smernicah o korporativnem upravljanju podjetij v državni lasti,
- Priporočilo Sveta o preglednosti in integriteti pri lobiranju in vplivanju.

Ob tem so ministri pozdravili tudi novo izjavo oz. dopolnitev predhodno sprejete:

- Deklaracijo o podpori doseganju strateških ciljev globalnega okvira za kemikalije - Za planet brez škode zaradi kemikalij in odpadkov,
- Revidirano deklaracijo o mednarodnih naložbah in večnacionalnih podjetjih s sprejetimi usmeritvami za v prihodnost usmerjenega časovnega načrta za delo Odbora za naložbe v zvezi z deklaracijo.

Vsebinsko bogat program MCM, z vsemi stranskimi dogodki, je bil na koncu zasedanja zaokrožen s sprejetjem skupne [MCM deklaracije](#).

MCM 2024 je sicer z večdnevним zasedanjem predstavljal priložnost za objave in strokovne razprave, med drugim je bilo ob pričetku zasedanja objavljeno temeljno poročilo Gospodarski obeti.

Ob osrednjem programu MCM 2024 sta potekala stranska dogodka na visoki ravni, ki sta z udeležbo strokovnjakov dodatno obogatila razprave in ponudila razmislek za prihodnje delo OECD: Ministrski dialog o vključujočem forumu o pristopih za zmanjševanje emisij ogljika (IFCMA) in dogodek o Varni, zanesljivi in zaupanja vredni umetni inteligenci, ki sta potrdila pomen dela OECD za učinkovite in ambiciozne podnebne ukrepe ter vodstvo OECD pri oblikovanju globalne politike za upravljanje umetne inteligence in drugih novih tehnologij. OECD je v letu 2023 oblikoval Vključujoč forum za pristope k zmanjševanju izpustov ogljika (IFCMA), v katerem sodeluje 58 držav, ta dogodek pa je predstavljal možnost pregleda doseženega napredka pri določanju usmeritev za nadaljnje sodelovanje, saj se OECD nadeja oblikovanja skupne metodologije merjenja učinkov nacionalnih ukrepov. Dogodek o Varni, zanesljivi in zaupanja vredni umetni inteligenci je na drugi strani temeljil na Hiroshima IA Process, ki ga je Japonska inicirala v okviru svojega predsedovanja skupini G7 leta 2023, in se je osredotočil na razpravo o reguliranju generativne umetne inteligence in prizadevanju za oblikovanje skupnih globalnih pravil.

Sprejeti dokumenti, zaveze in usmeritve so tudi na tokratnem zasedanju dali trden in jasen mandat za nadaljevanje dela OECD, ministri pa so izrazili jasno podporo in potrebo za odzivanje na trenutne in prihodnje geopolitične, gospodarske in družbene izzive za podporo močne, trajnostne, vključujoče in odporne rasti.

Po uspešnem zaključku MCM 2024 so sedaj v teku priprave na MCM leta 2025, pod vodstvom Kostarike.

Pripravila:

Ana Strnad, svetovalka

2. OECD Ekonomski pregled za Slovenijo 2024

OECD Ekonomski pregled za Slovenijo 2024 je bil objavljen 3. julija 2024. Pregled se obravnava vsaki dve leti. Predstavitve, ki se jo je udeležil tudi generalni sekretar OECD Mathias Cormann je potekala na Brdu pri Kranju.

Vir: MF

Zbrane goste je uvodoma nagovoril predsednik vlade dr. Robert Golob. Spomnil je, da je Slovenija v zadnjih letih naredila velik napredek in uspešno obvladovala prepletene svetovne in regionalne krize. "Živimo v turbulentnih časih, kjer se vrstijo zunanje in notranje krize in kjer v javnem diskurzu prevladuje populizem. Ravno zato je objektivni pogled, ki ga lahko da tako ugledna institucija, kot je OECD, še toliko bolj potreben. Ko nas je leta 2022 prizadela energetska kriza, zatem pa še finančna, smo energetske podjetjem najprej omogočili likvidnostno injekcijo. Sredstva so bila učinkovito porabljena, energetska podjetja so v dobri kondiciji, denar pa je bil že v celoti vrnjen v državni proračun. Podoben ukrep smo izvedli na področju zadolževanja in pomagali pri ustvarjanju likvidnostnega ščita pred prihajajočo rastjo obrestnih mer. Zato so stroški financiranja državnega javnega dolga ostali znotraj meja, ki jih lahko učinkovito pokrivamo. Ta dva ukrepa kažeta, da smo lahko tudi kot država uspešen steber stabilnosti za nacionalno gospodarstvo," je povedal premier dr. Golob.

Dodal je: "OECD nas že desetletja opozarja, da je Slovenija kot malo odprto gospodarstvo pred velikimi notranjimi izzivi zaradi strukturnih sprememb, ki se napovedujejo, pa žal niti ne tako hitro izvajajo. Zato smo si ob nastopu naše vlade zastavili reformni program, ki je celovit. Prepričan sem, da je paket reform ne samo nujen, ampak na dolgi rok tudi nekaj, kar bo pomenilo večjo blaginjo za naše prebivalstvo. Verjamem, da bo paket, kot smo ga zastavili, dal rezultate," je sklenil predsednik vlade dr. Robert Golob.

Nekaj glavnih sporočil iz Ekonomskega pregleda Slovenije:

- *Fiskalno politiko je treba zaostriti, da bi pomagali v boju proti inflacijskim pritiskom, obnovili fiskalne blažilnike in obravnavali dolgoročne pritiske na porabo. Po potrebi bi bilo treba uvesti nadaljnje makrobonitetne ukrepe za zagotovitev finančne stabilnosti.*
- *Da bi povečali udeležbo na trgu dela in zmanjšali razlike med spoloma v plačah in pokojninskem varčevanju, so potrebne reforme davčnega sistema in sistema socialnih prejemkov. Politike, ki spodbujajo enakomerno delitev odgovornosti za varstvo otrok in večjo preglednost plač, bi prav tako lahko pripomogle k ponovnemu napredku na področju enakosti spolov.*
- *Zeleni prehod zahteva nadaljnja prizadevanja za zmanjšanje emisij z učinkovitejšo uporabo politik za ublažitev, vključno z višjimi cenami ogljika in regulativnimi ukrepi. To pomeni večjo harmonizacijo cen ogljika, pred postopnim zviševanjem. Poleg tega bo hitrejša uvedba obnovljivih virov energije ključna za energetski prehod in doseganje energetske varnosti.*
- *Stanovanjski sektor, obremenjen zaradi velikega povpraševanja in nezadostne ponudbe, zahteva hitro in celovito reformo. Racionalizacija prostorskega načrtovanja, prenova obdavčitve nepremičnin in povečanje zagotavljanja socialnih stanovanj bi razširili izbire stanovanj, povečali mobilnost ter mladim družinam in nelastnikom zagotovili raznolike, trajnostne življenjske možnosti.*

Pripravila:

mag. Petra Draušbahter Krušič, , pooblaščenica ministrice

Generalni sekretar OECD Mathias Cormann je zbranim gostom predstavil ugotovitve in priporočila letošnjega Ekonomskega pregleda za Slovenijo. Ocenil je, da je Slovenija na dobri poti. Slovensko gospodarstvo se je v zadnjih letih izkazalo kot odporno, inflacija pa se je pomembno znižala. Za ponovno vzpostavitev fiskalnega prostora za obvladovanje stroškov, povezanih s staranjem prebivalstva, so po mnenju OECD potrebni

Vir: MF

ustrezni strukturni ukrepi, možnosti za dodaten napredek pa vidijo tudi na področju zelenega in digitalnega prehoda. Posebno poglavje ekonomskega pregleda so tokrat namenili analizi in potrebnim spremembam na področju stanovanjske politike. Glede strukturnih reform je Cormann slikovito dejal, da gre pri tem za maraton, in ne za sprint. Pomembno je, da si za njih vzamemo dovolj časa, da prebivalci razumejo, kaj želimo z njimi doseči. Pomemben je torej rezultat, in ne hitrost, je povedal.

Vir: MF

Minister za finance Klemen Boštjančič se je OECD zahvalil za podana priporočila, ki nam bodo pomagala pri naslavljanju ključnih izzivov. Spomnil je, da se je Slovenija ob zadnjih krizah izkazala kot trdna in odporna, zavedamo pa se, da se je potrebno soočiti s prihodnjimi izzivi, nasloviti naraščajoče pritiske na javne finance, ob tem pa zagotoviti nadaljnjo rast in razvoj, predvsem s spodbujanjem produktivnosti. "Naša ekonomska politika je osredotočena na spodbujanje gospodarske rasti in konkurenčnosti," je izpostavil. Nanizal

je nekatere ukrepe, ki jih vlada že pripravlja – pokojninska reforma, prvi paket ukrepov davčnih sprememb, krepitev kapitalskega trga, spodbujanje zelenega prehoda in reševanje izzivov stanovanjske politike.

Nekaj ključnih priporočil iz Ekonomskega pregleda Slovenije:

- za okrepitev okrevanja in zagotovitve fiskalne vzdržnosti naj Slovenija: zaostri naravnost fiskalne politike in začne obnavljati fiskalne blažilnike; poveže zvišanje realne minimalne plače z razvojem produktivnosti; izvede rasti prijazno fiskalno konsolidacijo z nadaljnjim znižanjem davkov na delo ter povečanjem potrošnje in ponavljajočih se davkov na nepremičnine; zviša najnižjo upokojitveno starost in prispevno dobo, potrebno za polno pokojnino; najnižjo upokojitveno starost povezati s pričakovano življenjsko dobo; odpraviti ovire v trgovini na drobno in omejitve poklicnih storitev; nadaljuje prizadevanja za boj proti korupciji s pospešenim sprejemanjem nove protikorupcijske strategije in opredelitvijo ukrepov za njeno uporabo, kot so omejitve po prenehanju delovnega razmerja za nekdanje javne uslužbenke;
- za ponovno spodbujanje napredka na področju enakosti spolov naj Slovenija: zniža mejne efektivne davčne stopnje za prejemnike z nizkimi dohodki in druge prejemnike s počasnejšim in bolj usklajenim odvzemanjem nadomestil in socialne pomoči;
- za pospešitev razogljičenja gospodarstva naj Slovenija: odpravi znižane davčne stopnje za dizelsko gorivo in kurilni plin; hitro izvede postopno opuščanje reguliranih cen plina; postopno zviša davke na ogljik v sektorjih, ki niso vključeni v ETS, na raven cen ETS in nadomestitev socialnih stroškov; izboljša spodbude za uporabo javnega prevoza, vključno z znižanjem nadomestila za prevoz na delo, uvedbo zaračunavanja cest na podlagi zastojev in zagotavljanjem konkurenčnosti cen javnega prevoza; odpravi kmetijske subvencije za dizelsko gorivo in preusmeri financiranje v podporo tistim, ki jih višji stroški ublažitve najbolj prizadenejo; poenostavi postopke izdajanja dovoljenj in zmanjša omejitve rabe zemljišč za projekte obnovljivih virov energije;
- za reševanje stanovanjskih izzivov naj Slovenija: pospeši izvajanje regionalnih prostorskih načrtov in spodbudi medobčinsko sodelovanje pri oblikovanju lokalnih načrtov; vzpostavi centralizirano enoto za oddajo in sledenje vlog za gradbena dovoljenja; uvede standardizirane najemne pogodbe, določi obvezne klavzule, da zagotovi skladnost pogodb z nacionalno zakonodajo in zaščiti najemodajalce in najemnike; reformira ponavljajoče se davke na nepremičnine na podlagi redno posodobljenih tržnih vrednosti, razmisli o odlogu davkov ali kompenzacijskih ukrepih za zaščito najbolj ranljivih; podpre vzpostavitev obnovljivih shem financiranja s pregledom formule socialne najemnine za kritje stroškov gradnje in vzdrževanja.

Pripravila:

mag. Petra Draušbaher Krušič, , pooblaščenica ministrice

Minister je spomnil tudi, da načrtovanje in izvajanje fiskalne politike – zlasti po zadnjih krizah – predstavlja izziv, saj je potrebno najti ravnotežje med podpiranjem učinkovitih investicij in vse višjimi potrebami na področju dolgotrajne oskrbe, socialne in zdravstvene politike ter postopnim doseganjem srednjeročne uravnoveženosti in stabilnosti javnih financ. "Pomembna bo postopna konsolidacija javnih financ, ohranjanje investicij, da v prihodnjih letih ne bomo ovirali gospodarske rasti, kot je bilo storjeno po finančni krizi, še posebej v Sloveniji," je še poudaril minister.

Povezava na OECD Ekonomski pregled za Slovenijo: <http://www.oecd.org/eco/surveys/>.

Pripravila:

Tina Hojnik, svetovalka za odnose z javnostmi MF

3. OECD Gospodarski obeti maj 2024

Generalni sekretar OECD Mathias Cormann in glavna ekonomistka OECD Clare Lombardelli sta 2. maja 2024 pred začetkom zasedanja Sveta na ministrski ravni (MCM) predstavila OECD Gospodarske obete "*Un unfolding recovery*".

Gospodarski obeti so sestavljeni iz dveh delov:

1. splošna ocena makroekonomskih razmer,
2. razvoj v posameznih gospodarstvih OECD in izbranih nečlanicah.

V nadaljevanju povzemamo splošno oceno makroekonomskih razmer ter napoved/razvoj za Slovenijo.

Splošna ocena makroekonomskih razmer

Glede gospodarskih obetov obstaja nekaj znakov, da so se svetovni obeti začeli izboljševati, čeprav **rast** ostaja skromna. Svetovna rast BDP naj bi se leta 2024 rahlo umirila na 3 %, s 3,1 % leta 2023, nato pa se bo leta 2025 povzpela na 3,2 %, k čemur bodo prispevali močnejša rast realnega dohodka in nižje obrestne mere. Vendar pa se razvoj po državah še naprej razlikuje, močna rast v Združenih državah in številnih nastajajočih tržnih gospodarstvih ter počasnejša v Evropi.

Pričakuje se, da se bodo razlike med gospodarstvi v bližnji prihodnosti ohranile, vendar bodo zbledle, ko bo okrevanje v Evropi postalo trdnejše, rast pa se bo umirila v Združenih državah, Indiji in več drugih nastajajočih tržnih gospodarstvih.

Dezinflacija poteka hitreje, kot je bilo prvotno predvideno. Skupna inflacija se je v večini gospodarstev v letu 2023 hitro znižala, k čemur so pripomogle na splošno restriktivne denarne politike, nižje cene energije in nadaljnje popuščanje pritiskov v dobavni verigi. V večini držav se je močno znižala tudi inflacija cen hrane. Inflacija osnovnih cen blaga se je na splošno enakomerno zniževala, inflacija cen storitev pa je bila bolj vztrajna in je v večini držav ostala precej nad povprečji pred pandemijo. Letna inflacija cen življenjskih potrebščin v gospodarstvih G20 naj bi se postopno umirila, k čemur bodo pripomogli vse manjši stroškovni pritiski, in se leta 2025 zmanjšala na 3,6 % s 5,9 % leta 2024. Do konca leta 2025 naj bi se inflacija v večini večjih gospodarstev vrnila na cilj.

Močno priseljevanje je v nekaterih državah povečalo delovno silo, pomanjkanje delovne sile pa se je na splošno zmanjšalo. Neravnovesja med ponudbo in povpraševanjem na **trgih dela** se zmanjšujejo, brezposelnost ostaja na rekordno nizki ravni ali blizu nje, realni dohodki so se začeli povečevati, ko se inflacija umirja, rast trgovine pa je postala pozitivna.

Nominalna rast plač se zdaj umirja v večini držav, ker se inflacija znižuje, Japonska je ena izjema. Kljub temu pa ob šibki rasti produktivnosti v mnogih državah rast stroškov dela na enoto pogosto ostaja nad ravnmi, ki so združljive z umiranjem inflacije.

Splošna tveganja v zvezi z obeti postajajo bolj uravnotežena, vendar ostaja precejšnja negotovost. Visoke geopolitične napetosti ostajajo pomembno kratkoročno negativno tveganje. Nadaljnje zniževanje inflacije bo lahko tudi počasnejše od pričakovanega, če bodo stroškovni pritiski in marže ostali visoki, zlasti v sektorju storitev. Nadaljnje ključno negativno tveganje je, da se prihodnji vpliv višjih realnih obrestnih mer izkaže za močnejšega od pričakovanega. Breme servisiranja dolga je že zdaj veliko in bi se lahko še povečalo, ko se dolgovi z nizkim donosom podaljšajo ali, če se ponovno pogajajo obrestne mere za posojila za določen čas.

Glede na to so ključne **prednostne naloge odločevalcev** zagotoviti trajno zmanjšanje inflacije, vzpostaviti proračunsko pot, ki bo obravnavala naraščajoče fiskalne pritiske, in izvesti reforme za izboljšanje možnosti za srednjeročno vzdržno in vključujočo rast.

Denarna politika mora ostati preudarna, da se zagotovi trajno zaježitev osnovnih inflacijskih pritiskov. Vlade se soočajo z naraščajočimi fiskalnimi izzivi zaradi naraščajočega dolga in znatnih dodatnih pritiskov na porabo zaradi staranja prebivalstva, blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, obrambe in potrebe po financiranju novih reform.

Okrepiti je treba temelje za prihodnjo rast proizvodnje in produktivnosti. Potrebne so ambiciozne reforme strukturne politike za izboljšanje izobraževalnih rezultatov, krepitev razvoja spretnosti in inovacij ter zmanjšanje omejitev na trgih dela in proizvodov, ki ovirajo naložbe in udeležbo delovne sile.

V medsebojno povezanem svetu je potrebno okrepljeno večstransko sodelovanje za pomoč pri svobodnem širjenju znanja, krepitev svetovne trgovine, zagotovitev hitrejšega in bolj usklajenega napredka pri razogljičenju ter pomoč pri reševanju bremen dolga v državah z nižjimi dohodki.

Napoved/razvoj za Slovenijo

Z okrepanjem domačega in zunanega povpraševanja naj bi se rast BDP leta 2024 dvignila na 2,3 % in leta 2025 na 2,7 %, Zasebno potrošnjo bosta podpirala nizka brezposelnost in rast realnih dohodkov, saj se inflacijski pritiski počasi zmanjšujejo. Državna poraba za obnovo po uničujočih poplavalah leta 2023 in pritok sredstev EU bosta vzdrževala rast naložb.

Fiskalna politika bo leta 2024 ekspanzivna zaradi višjih izdatkov za obnovo, nato pa se bo leta 2025 zaostрила. Strukturni ukrepi vključujejo postopno povečevanje porabe za dolgotrajno oskrbo, ki odraža pritiske porabe zaradi staranja prebivalstva, ki bo leta 2026 dosegla 1 % BDP.

Potrebne so nadaljnje reforme v pokojninskem in zdravstvenem sistemu, da se zagotovi srednje- do dolgotrajna fiskalna vzdržnost.

Povezava na dokument: <https://www.oecd.org/newsroom/media-advisory-oecd-economic-outlook-may-2024.htm>

Pripravila:

mag. Petra Draušbaher Krušič, pooblaščenica ministrice

4. Rezultati PISA 2022 na področju kreativnega razmišljanja in finančne pismenosti, junij 2024

Medtem ko so bili rezultati raziskave PISA 2022 na področju matematike, branja in naravoslovja objavljeni decembra 2023, je OECD junija 2024 objavil podatke iz dveh novih področij – kreativnega razmišljanja in finančne pismenosti.

V poročilu z naslovom PISA 2022 Creative Thinking, ki je bil objavljen 18. junija 2024, so prvič v okviru PISA raziskave bili predstavljeni podatki o **sposobnosti ustvarjalnega razmišljanja 15-letnih učencev** iz 64 držav in gospodarstev. Učenci so poleg rednega testa reševali tudi inovativni test, s katerim so ocenili svojo sposobnost ustvarjanja različnih in izvirnih idej ter ocenjevanja in izboljševanja idej drugih pri ustvarjalnih nalogah.

Podobno kot na področju matematike, branja in naravoslovja, je Singapur država, ki dosega najboljše rezultate na področju ustvarjalnosti. OECD izpostavlja pozitivno povezavo med ustvarjalnostjo in matematiko, branjem in naravoslovjem, rekoč da so izobraževalni sistemi, ki so dosegli visoke rezultate na področju ustvarjalnega razmišljanja, skoraj vedno dosegli visoke rezultate na teh področjih. Vseeno opozarja, da povezava ni obojestranska, saj da približno polovica učencev, ki so bili uspešni pri ustvarjalnosti, ni bila uspešna na akademskih področjih in da akademska uspešnost ni predpogoj za odličnost na ustvarjalnem področju. Kot poseben element je izpostavljena boljša ustvarjalnost deklet, ki imajo tudi bolj pozitivna prepričanja o ustvarjalnosti na splošno in o svojih zmožnostih, prav tako so bolj odprta za sprejemanje perspektiv. Ob tem OECD izpostavlja, da so radovednost, odprtost za nova znanja in vztrajnost značilnosti, povezane z ustvarjalnim razmišljanjem. Kot pozitivno OECD ocenjuje oceno, da je povezava med socialno-ekonomskim statusom in uspešnostjo manjša pri ustvarjalnem razmišljanju kot pri matematiki, branju in naravoslovju.

Rezultati raziskave PISA kažejo, da lahko pravilne in izbrane pedagoške metode, kot so vrednotenje ustvarjalnosti učencev, dajanje dovolj časa, da učenci pripravijo ustvarjalne rešitve pri nalogah in izvajanje dejavnosti, ki spodbujajo nove načine reševanja problemov, izboljšajo uspešnost učencev pri ustvarjalnem razmišljanju. Podana je ocena, da bodo učenci, katerih učitelji cenijo njihovo ustvarjalnost, kar za 27 % bolj verjetno predlagali izvirne načine za izboljšanje idej drugih, v primerjavi s tistimi, ki so menili, da njihovi učitelji ne cenijo njihove ustvarjalnosti. To je povezano tudi z raziskavami, ki kažejo, da je ocenjevanje spretnosti glede ustreznosti idej lažje razviti kot ustvarjanje izvirnih zamisli.

OECD zato spodbuja države k oblikovanju sistemov, kjer bodo učenci pridobili spretnosti ustvarjalnega razmišljanja, ki jih bodo potrebovali vse življenje. To hkrati pomeni, da se mora prilagoditi sistem poučevanja učiteljev, dosledno in učinkovito razvijati učne načrte ter oblikovati ocenjevanje z enotnim razumevanjem ustvarjalnega razmišljanja. Najuspešnejši sistemi že sedaj vključujejo ustvarjalno razmišljanje v celoten učni načrt, z izrecnimi in z jasnimi smernicami, podpirajo učitelje pri prepoznavanju, razvijanju in vrednotenju ustvarjalnega razmišljanja z opredelitvijo učnega napredka, predvidevajo priložnosti že v samem učnem načrtu, da učenci sodelujejo pri ustvarjalnem in/ali interdisciplinarnem učenju, ter spodbujajo odgovornost s spremljanjem in vrednotenjem.

Podrobnejše informacije raziskave PISA 2022 "Ustvarjalni um, ustvarjalne šole" so na voljo <https://www.oecd.org/education/new-pisa-results-on-creative-thinking-b3a46696-en.htm>.

Ocena **finančne pismenosti PISA 2022** (4. del), objavljena 27.6.2024, kaže še širšo sliko mlade generacije, ki bo izpostavljena sprejemanju odgovornim in zahtevnim finančnim odločitvam.

V tej raziskavi, ki je tokrat bila izvedena že četrtrič, so bile merjene finančne spretnosti 15-letnikov v 14 državah članicah OECD ter 6 partnerskih državah in gospodarstvih. Slovenija v tej raziskavi ni sodelovala. V povprečju je več kot osem od desetih učencev v zadnjih 12 mesecih opravilo nakup prek spleta, 66 % učencev pa je opravilo plačilo z mobilnim telefonom. Ne glede na to, mnogi še vedno nimajo dovolj znanja in spretnosti za sprejemanje pravih finančnih odločitev: skoraj vsak peti učenec v sodelujočih državah in gospodarstvih OECD v povprečju ni dosegel osnovne ravni znanja na področju finančne pismenosti.

Najuspešnejši učenci - v celotni merjeni skupini jih je približno 11 % (med njimi so kot najuspešnejši Nizozemci (kar 15%) - znajo reševati nevsakdanje finančne probleme in opisati možne posledice finančnih odločitev, kar kaže na razumevanje širšega finančnega okolja, npr.: izračun dohodnine. Večja finančna pismenost je povezana z odgovornejšim finančnim vedenjem, kot je dolgoročni in bolj proaktiven pristop k denarju. Finančno pismeni učenci pogosteje varčujejo, redkeje pretirano trošijo in redkeje poročajo, da so nekaj kupili, ker so to storili njihovi prijatelji.

Nasprotno kot na področju kreativnega razmišljanja, je socialno-ekonomski položaj pomembnejši kriterij za finančno pismenost. Ocena PISA 2022 namreč kaže, da so socialno in ekonomsko privilegirani učenci uspešnejši od svojih prikrajšanih vrstnikov, pri čemer socialno-ekonomsko ozadje predstavlja 12 % razlik v uspešnosti. Učenci iz socialno in ekonomsko prikrajšanih okolij niso dosegli le slabših rezultatov na področju finančne pismenosti, ampak so imeli tudi manj priložnosti za učenje o denarju. Vpliv staršev je na tem področju izredno pomemben, zato je predvsem za učence iz socialno in ekonomsko prikrajšanih okolij izredno pomembno, v kakšnem šolskem okolju se izobražujejo. In ravno za ta vidik OECD poudarja, da je za zagotovitev enakosti preko izboljšanja usposobljenosti učiteljev in učnih programov izredno veliko prostora za izboljšave. Poročilo namreč izpostavlja, da obstaja pozitivna povezava med uspešnostjo finančne pismenosti in izpostavljenostjo učencev finančnim izrazom v šolah. Po podatkih OECD sta bila le dva od treh učencev izpostavljena šolskim nalogam, v katerih so raziskovali razliko med porabo denarja za potrebe in želje. Priložnosti za učenje osnovnih finančnih veščin v šoli bi bilo zato treba ponuditi vsem učencem, zlasti tistim, ki jih najbolj potrebujejo, in sicer od najzgodnejše možne starosti. To je poudarjeno tudi v Priporočilu OECD o finančni pismenosti.

Objavljeni rezultati skupaj z vse pogostejšimi, zapletenejšimi posledicami finančnih goljufij in prevar opozarjajo na potrebo po boljši opremljenosti mladih z znanjem in veščinami, potrebnimi za sprejemanje varnih in informiranih finančnih odločitev. Varne in starosti primerne politike digitalnega finančnega vključevanja in izobraževanja bi morale zagotoviti, da se mladi že zgodaj naučijo obvladovati finančna tveganja tudi z vidika varovanja in skrbnega ravnanja z osebnimi podatki in spletnih prevar.

OECD v zvezi s finančno pismenostjo mladih poziva vlade, da:

- Ponudijo vsem učencem, ne glede na njihovo socialno-ekonomsko ozadje, enake možnosti za pridobivanje finančne pismenosti v šoli od najzgodnejše možne starosti;
- Odpravijo socialno-ekonomske neenakosti pri finančnih spretnostih in vedenju ter spodbujajo finančno pismenost v okolju učencev, tudi prek staršev in vrstnikov;
- Poleg znanja in spretnosti krepijo tudi finančni odnos učencev, da bi povečali zanimanje za denarne zadeve;
- Zagotovijo, da so priložnosti za dostop do finančnih storitev in njihovo uporabo, zlasti na spletu, varne in primerne starosti;
- Spodbujajo okvire za varstvo finančnih potrošnikov, da bi jih zaščitili v skladu z načeli na visoki ravni za varstvo finančnih potrošnikov skupine G20/OECD.

Prihodnja raziskava na to temo bo izvedena v okviru PISA 2029. OECD poziva države, da se pridružijo dosednji skupini z namenom boljšega razumevanja in spodbujanja mladih generacij pri njihovih spretnostih in znanjih, ki jih bodo potrebovali na izredno konkurenčnih trgih. Ta znanja in spretnosti ne sodijo več med luksuzna, ampak med osnovna, potrebna za vse. OECD izpostavlja razlike med državami, med katerimi so nekateri 15-letni učenci zelo dobro seznanjeni celo z donosnostjo naložbe, obrestovanje z obrestmi...

To poročilo z vsemi podrobnejši informacijami je na voljo https://www.oecd-ilibrary.org/education/pisa-2022-results-volume-iv_5a849c2a-en. Glede na aktualnost dodajamo tudi povezavo do Okvirja finančnih kompetenc za otroke in mladino v Evropski uniji, ki sta ga skupaj razvila Evropska komisija in Mednarodna mreža OECD za finančno izobraževanje (OECD/INFE), objavljen decembra 2023: <https://www.oecd.org/financial/education/financial-competence-framework-youth-european-union.htm>.

Pripravila:

Ana Strnad, svetovalka

5. Intervju z veleposlanico, stalno predstavnico Francije pri OECD, Amélie de Montchalin

Veleposlanica de Montchalin je stalna predstavnica Francije pri OECD od novembra 2022.

Diplomirala je iz ekonomije na Univerzi Paris-Dauphine in HEC Paris, iz zgodovine na Univerzi Paris IV-Sorbonne in iz javne uprave na Harvard Kennedy School.

V času krize v Euroobmočju je delala na področjih inflacije, ekonomskega financiranja in upravljanja sistemskih tveganj v družbi Exane BNP Paribas, nato pa v upravi skupine AXA, kjer je bila direktorica za predvidevanje in javno politiko. V letih 2015-2016 je sodelovala pri delu na področju financiranja ekološkega prehoda s strani zasebnih vlagateljev, zlasti v okviru projektne skupine TCFD (Task Force on Climate Financial Disclosure) in strokovne skupine na visoki ravni Evropske komisije za trajnostne finance.

Junija 2017 je bila izvoljena za poslanko v nacionalni skupščini, marca 2019 je bila imenovana za namestnico ministra za evropske zadeve v francoski vladi, bila je tudi generalna sekretarka za francosko-nemško sodelovanje. Julija 2020 je postala francoska ministrica za javne službe in reformo javnega sektorja. Maja 2022 je bila imenovana za ministrico za okolje.

Vir: OCDE

Dovolite nam, da vam ob tej priložnosti čestitamo za imenovanje za novo predsedujočo upravnega odbora Razvojnega centra OECD (DEV). Razvojni center ima v okviru OECD posebno, edinstveno vlogo, saj vključuje države članice OECD in države, ki niso članice OECD, ter predstavlja platformo za enakopravni dialog, vzajemno učenje in z dokazi podprte politične smernice v podporo reformam. Bi lahko na kratko predstavili svojo vizijo za Razvojni center v prihodnjih letih?

Razvojni center ima zaradi svoje kakovosti in medsektorske narave svojega dela na področju razvoja ter zaradi svojega članstva edinstven položaj v organizaciji.

Odločila sem se, da se bom zavezala temu mandatu, ker verjamem, da lahko okrepiamo njegov vpliv in obseg: center DEV mora biti ključni forum za dialog med OECD in državami v razvoju o skupnih in odločilnih temah za razvoj.

Za uresničitev te ambicije imam dva cilja.

Prvič, želim si, da bi center DEV še bolj gradil na osveščanju in predstavljanju svojega dela v drugih mednarodnih forumih, ne le v OECD. S tem, ko združuje 54 držav OECD in držav, ki niso članice OECD, na enakopravni osnovi, ima center DEV edinstveno legitimnost in glas, s katerim lahko nastopa v mednarodnih forumih in na vrhovih. Delo centra na področju socialne vključenosti, migracij, spola ter seveda podnebja in pravičnega zelenega prehoda bi bilo zelo dragoceno v številnih pogajanjih ali razpravah, od G20 do OZN.

Drugič, da bi se okrepijo njegov vpliv, bi želela podpreti strategijo razširjenega članstva centra DEV. Države OECD, ki niso ali niso več članice centra, moramo prepričati o njegovem interesu in potencialu; in še vedno lahko prepričamo ljudi preko meja organizacije, zlasti v Afriki: Zambija je v postopku pridruževanja centru DEV.

V času medsebojno povezanih svetovnih kriz (podnebne spremembe, izgubljanje biotske raznovrstnosti itd.) in zapletenega geopolitičnega okolja mora OECD še naprej izkoristiti svoje primerjalne prednosti, graditi na svojem strokovnem znanju, krepiti dejavnost ozaveščanja ter prispevati k svetovnemu političnemu dialogu in procesom (konference, vrhi). Ministri OECD (MCM, maj) so se zavezali, da bodo pripravili novo celostno razvojno strategijo OECD, da bi optimizirali pristop OECD do trajnostnega razvoja. Kje vidite vlogo Razvojnega centra v teh prizadevanjih (znotraj t.i. razvojnega grozda v OECD in v širšem kontekstu)?

Dejansko, na dnevnem redu MCM 2025, ki mu bo predsedovala Kostarika (članica Centra), bo revizija razvojne strategije OECD. Center DEV ima lahko ključno vlogo v vsaj dveh pogledih.

Po eni strani bi morala ta nova strategija presežati strokovnjake za razvojne politike. Kot je bilo poudarjeno tudi v deklaraciji MCM 2024, mora biti ta „razvojna strategija OECD“ način za ocenjevanje in analiziranje posledic in učinkov gospodarskih, trgovinskih in okoljskih politik ter norm, ki jih priporoča OECD, na preostali svet ter na razvojne projekte in politike. Te politike in norme dejansko vplivajo na akterje, ki niso člani OECD, in to moramo veliko bolje priznati in razumeti. Tudi v tem primeru ima center DEV edinstven in neprecenljiv status v OECD za prispevanje k tej močni politični ambiciji: bo forum za dialog z državami v razvoju, ki niso članice OECD, bistvenega pomena za oblikovanje razvojne strategije, ki temelji na resničnem partnerstvu.

Zato pričakujem, da bo center DEV v okviru OECD deloval kot gonilna sila, da se zagotovi, da bodo vsi odbori in direktorati podprli to novo razvojno strategijo. Navsezadnje lahko vsi standardi, priporočila in podatki, ki jih pripravlja organizacija, posredno vplivajo na ali so zanimivi za razvoj, ki je DNK in medsektorski cilj organizacije.

In še zadnje vprašanje za vas kot veleposlanice Francije pri OECD: ste nekdanja ministrica za okolje in sedanja stalna predstavnikinja Francije pri OECD in Mednarodni agenciji za energijo OECD; imeli ste tudi pomembno vlogo pri „novem globalnem finančnem paktu“ predsednika Macrona. Kot nadaljevanje tega dogodka OECD gosti sekretariat Pariškega pakta za ljudi in planet (4P). Kakšen je vaš pogled na naslednje korake za usklajeno in učinkovito reševanje izzivov na področju podnebnih sprememb, biotske raznovrstnosti in razvoja?

Junija 2023 je bilo v Parizu na predstavitvi Pariškega pakta za ljudi in planet (4P) določeno odločilno načelo za prihodnja desetletja: da nobena država ne bi morala izbirati med podnebjem in razvojem. (Do) danes je 4P podprlo 54 držav, med njimi tudi Slovenija, in zelo smo hvaležni, da ste med to koalicijo, ki združuje države z vsega planeta in vseh velikosti, ravni BDP in izpostavljenosti podnebnim spremembam.

Ti dve agendi sta neločljivo povezani (ni človeškega razvoja brez zdravega planeta!) in za njuno uresničitev moramo uskladiti javna in zasebna prizadevanja. Nedavni vrh o čistem kuhanju, ki je potekal 14. maja v Parizu, je dober primer konkretnih pobud, ki jih lahko izvajamo in s tem zaščitimo gozdove in biotsko raznovrstnost, zdravje žensk in deklet ter zmanjšujemo emisije CO2!

Da bi se lahko spopadli s temi izzivi in izpolnili svoje finančne zaveze, moramo znatno povečati mobilizacijo zasebnih sredstev in prihrankov za podnebne spremembe in razvoj v državah v razvoju. Vendar pa se, nasprotno, ti finančni tokovi v države v razvoju že nekaj let hitro zmanjšujejo!

Da bi povečali te zasebne finančne tokove v rastoča gospodarstva, potrebujemo nov model „mešanega financiranja“, ki bi združeval javne in zasebne vlagatelje: bilateralne in multilateralne razvojne banke bi morale prevzeti politično tveganje, na primer v obliki jamstev, komercialno in gospodarsko tveganje pa prepustiti zasebnim akterjem, ki znajo upravljati z njim.

Vendar je danes finančni in bonitetni okvir, dogovorjen po svetovni finančni krizi leta 2008 - Basel III, Solventnost II itd. - ena od ovir, ki preprečujejo razvoj tega „mešanega financiranja“. Izogniti se moramo viziji, v kateri bi prišlo do kompromisa med finančno stabilnostjo in potrebnimi naložbami za zaježitev podnebnih sprememb. V nasprotnem primeru ne bomo mogli dovolj hitro vlagati v zeleni prehod in razvoj na svetovni ravni. Srednjeročno ta neaktivnost predstavlja veliko večje geopolitično in gospodarsko tveganje, saj drobi svetovno gospodarstvo in prikrajšuje gospodarstva v razvoju za sredstva za doseganje svojih ciljev človeškega razvoja in podnebnih sprememb.

To je odločilno vprašanje za podnebje in razvoj in vprašanje, ki se ga mora obravnavati v okviru finančnega dela razprav skupine G20 v Braziliji. Prihodnja delovna skupina generalnega sekretarja OECD za mobilizacijo zasebnih sredstev za podnebje, razvoj in biotsko raznovrstnost (s pomočjo javnih instrumentov) bo pomemben prispevek k tem svetovnim razpravam.

Pripravila:

Jana Erzetič, pooblaščenka ministrice

6. Izmenjava dobrih praks in medsebojno učenje na Razvojnem centru OECD v okviru projekta *Pravičen zeleni prehod na Zahodnem Balkanu*

Razvojni center OECD je edinstven v smislu, da združuje članice in nečlanice OECD-ja in tako predstavlja dobrodošel prostor za odprt dialog na enakopravni podlagi, krepitev zaupanja, izmenjavo znanj in izkušenj ter zagotavljanje analiz, ki zadevajo vsebine več sektorjev. Je pomemben del t.i. razvojnega grozda v OECD-ju.

Skupina za medsebojno učenje (v angleščini *Mutual Learning Group – MLG*) je delovna skupina Razvojnega centra OECD, kjer se srečujejo države članice in nečlanice Razvojnega centra OECD, da pregledajo dokumente, katere je pripravil Razvojni center OECD, ter da poročajo o svojih razvojnih izzivih in da izmenjajo izkušnje pri implementaciji političnih praks. Pomen te skupine je torej v omogočanju izmenjave znanja in najboljših praks med državami. S tem se krepijo zmogljivosti za učinkovitejše izvajanje reform in strategij na nacionalni ravni. Sodelovanje v skupini namreč omogoča državam, da pridobijo dragocene vpoglede iz izkušenj drugih držav, kar lahko pripomore k boljšemu oblikovanju in izvajanju njihovih lastnih politik. Prav tako pa medsebojno učenje spodbuja boljše razumevanje globalnih izzivov in krepi mednarodno sodelovanje, kar je ključno za reševanje kompleksnih problemov, kot so trajnostni razvoj in energetska tranzicija.

Zadnji sestanek Skupine za medsebojno učenje, pod predsedstvom slovenskega stalnega predstavnika pri OECD, veleposlanika Petra Ješovnika, je obravnaval pravičen energetski prehod na Zahodnem Balkanu.

Vir: Vita Volgemut

Na srečanju so se zbrali strokovnjaki in snovalci politik iz regije ter predstavniki OECD-ja, stalni predstavniki držav članic pri OECD-ju, zunanji strokovnjaki ter predstavniki drugih mednarodnih organizacij, in sicer Evropske komisije, Evropske energetske skupnosti in Francoske razvojne agencije (AFD). Srečanje je potekalo v okviru projekta "Pravičen energetski prehod na Zahodnem Balkanu", ki ga izvaja Razvojni center OECD. Projekt temelji na Večdimenzionalnem pregledu Zahodnega Balkana (2021, 2022) in si prizadeva podpreti države Zahodnega Balkana (Albanijo, Bosno in Hercegovino, Kosovo, Črna gora, Severno Makedonijo in Srbijo) pri ustvarjanju pogojev za nizkoogljični in socialno vključujoč razvoj. Prispevek projekta je namenjen oblikovanju konkretnih priporočil in spodbujanju njihovega izvajanja skozi regionalno medsebojno učenje in izmenjavo izkušenj. Projekt financira Švedska mednarodna razvojna agencija (SIDA), ki je prisotna v regiji in dejavno podpira gospodarski, socialni in okoljski razvoj regije.

V sklopu projekta je Razvojni Center OECD pripravil vmesno poročilo, ki zajema tri glavne stebre:

- i) pregled subvencij za energijo,
- ii) scenarije za reformo energetskega trga in
- iii) socialno zaščito za podporo pravični energetski tranziciji.

Analiza je pokazala, da je v regiji več kot 60% energetskih subvencij namenjenih fosilnim gorivom, kar poudarja potrebo po reformah za zmanjšanje okoljskega vpliva fosilnih goriv. Poročilo vključuje tudi mikrosimulacijske modele za oceno distribucijskih učinkov reform, kar pomaga prepoznati zmagovalce in poražence potencialnih reform energetskih subvencij.

Predstavljeni so bili trije scenariji reform:

- i) dvig maloprodajnih cen električne energije,
- ii) širitev obsega dereguliranih trgov z električno energijo in
- iii) postopno ukinjanje neposrednih subvencij za fosilna goriva.

Poleg tega poročilo poudarja pomen socialne zaščite, ki bi blažila negativne učinke reform na najbolj ranljive skupine prebivalstva. Udeleženci srečanja so poudarili nujnost usklajevanja energetskega sektorja z evropsko zakonodajo in izpostavili pomen diverzifikacije energetskih virov ter izboljšanja energetske varnosti. Posebna pozornost je bila namenjena socialnim vplivom prehoda, še posebej na ranljive skupine prebivalstva in trg dela. Države v regiji Zahodnega Balkana so predstavile konkretne korake za povečanje deleža obnovljivih virov energije in zmanjšanje odvisnosti od premoga. Poudarjena je bila tudi pomembnost mednarodnega sodelovanja in vključevanja v EU, ki zagotavlja finančno podporo in okvir za te prehode.

Srečanje je prav tako služilo kot platforma za medsebojno učenje, kjer so izkušnje delile države, kot so Španija, Francija, Maroko, Grčija in Turčija. Španija je predstavila reformo evropskega trga električne energije in tako imenovani iberski mehanizem, ki omogoča začasno omejitev cene plina za proizvodnjo elektrike.

V drugem delu je predsedujoči Skupine za medsebojno učenje, VP Ješovnik vodil zanimiv panel, na katerem so nastopili predsedujoča UO Razvojnega centra VP Francije Amelie de Montchalin, predsedujoči Skupine prijateljev JV Evrope VP Grčije George Paugalatos, predsedujoči Skupine

prijatelj MENA VP Turčije Kerem Alkin, direktor SIGMA dr. Gregor Virant in predstavnik IEA Brian Motherway. Francija je predstavila energetske čeke za pomoč gospodinjstvom v energetske revščini in njihov sistem za spodbuditev učinkovite rabe energije. Maroko je delil svoje izkušnje z uspešno reformo subvencij za fosilna goriva iz leta 2012, ki so jo spremljali socialni zaščitni ukrepi in postopen pristop pri implementaciji reforme. Grčija je izpostavila svojo strategijo diverzifikacije energetskih virov z razširitvijo LNG terminalov in mednarodnih povezav za zmanjšanje odvisnosti od premoga ter poudarila pomen ciljnih subvencij za najbolj ranljiva gospodinjstva. Turčija pa je predstavila načrt za nacionalno pravično tranzicijo do leta 2026, ki vključuje prilagoditvene ukrepe za delovno silo in socialno zaščito za najranljivejše skupine. Panel je med drugim predlagal, da velja spoznanja iz držav ZB prenesti v soseščino EU in severno afriške države, kot geografsko najbližje. Govorniki so še posebej kritično izpostavili dejstvo, da so izplačane energetske subvencije po svetu nekajkrat večje od uradne mednarodne razvojne pomoči. Skratka, če bodo nerazvite države uspešno naslovile problem energetskih subvencij na globalni ravni in pri tem jim OECD lahko izdatno pomaga z nasveti in pametno oblikovanimi politikami spodbud, bomo tako sprostili veliko proračunskih sredstev za ostale razvojne projekte v državah, ki so tega najbolj potrebne.

V zaključku so bile poudarjene nujne reforme za pravičen in trajnosten energetski prehod v Zahodnem Balkanu, s ciljem, da nihče ne ostane zapostavljen. Med udeleženci je bil močan konsenz o potrebi po nadaljevanju izvajanja reform, krepitvi administrativnih zmogljivosti ter oblikovanju politik na podlagi dokazov za uspešno izvedbo energetskih strategij. V naslednjem koraku bo Razvojni center OECD izvedel delavnice, na katerih bodo oblikovalci politik, strokovnjaki in člani civilne družbe razpravljali o priporočilih, katere je pripravil Razvojni center OECD v okviru projekta. Cilj je izpopolniti politična priporočila in zagotoviti, da bodo odražala izzive posameznih držav in njihovih političnih okvirov. Delavnice bodo potekale od septembra do decembra 2024. Po koncu delavnic bo Razvojni center OECD pripravil končno poročilo, načrtovano za marec 2025, pod vodstvom koordinatorja projekta Gorazdom Režonjo.

Pripravila:

Vita Volgemut, mlada ekonomistka

7. Podatkovna podpora politikam na področju turizma

Delovna skupina za statistiko turizma (v nadaljevanju: Delovna skupina) je bila ustanovljena leta 2016 kot svetovalno telo, ki OECD usmerja pri izboljšanju dostopnosti, kakovosti, primerljivosti in pravočasnosti statističnih podatkov o turizmu. Sodeluje tudi pri razvoju statističnih metodologij in spodbujanju uporabe statističnih podatkov o turizmu v zasebnem sektorju ter med političnimi odločevalci. Poleg tega pomaga krepiti mednarodno sodelovanje na področju statistik turizma.

Slovenija je članica Delovne skupine že od njene ustanovitve, leta 2019 pa je bila izvoljena tudi v njen biro.

Delovna skupina, ki ji od leta 2023 predseduje Slovenija, se je 9. in 10. aprila 2024 sestala sedmič. Razprava se je osredotočila na uporabo alternativnih virov podatkov in podatkovno analitiko v statistiki turizma, diseminacijske kanale OECD-ja (predvsem publikacijo Tourism Trends and Policies in OECD-jevo osrednjo podatkovno bazo), napovedovanje turističnega povpraševanja in merjenje digitalne transformacije turizma. Potekala je tudi obsežna razprava o napredku pri uresničevanju programa dela in proračuna za obdobje 2023–2024 ter o programu dela za obdobje 2025–2026.

Za pospešitev aktivnosti in pomoč OECD-ju v obliki podatkovne podpore politikam, povezanim z aktivnostmi, načrtovanimi v programu dela za obdobje 2023–2024, so bile na področju statistik turizma v 2023 vzpostavljene štiri usmerjevalne skupine:

- Turistični trendi in politike OECD 2024 ter podatkovna zbirka o turizmu – gre za usmerjevalno skupino, ki kot posvetovalno telo OECD-ju svetuje pri pripravi publikacije Tourism Trends and Policies in posodobitvi spletne podatkovne baze. Ta publikacija se po številu prenosov s spletnih strani OECD-ja uvršča med tri najbolj priljubljene;
- Podpora pri okrevanju in izgradnji bolj odpornega turističnega gospodarstva – skupina med drugim usmerja delo pri pripravi nabora kazalnikov za spremljanje okrevanja in odpornosti turističnega gospodarstva;
- Izboljšanje podatkovne podpore za spremljanje trajnostnega razvoja turizma – skupina usmerja delo OECD-ja pri pripravi nabora kazalnikov za spremljanje trajnostnih vidikov turizma (članica te skupine je tudi Slovenija);
- Uporaba novih podatkovnih virov in orodij za merjenje turizma – skupina usmerja delo OECD-ja pri vzpostavitvi baze znanj in dobrih praks kot podlage za pripravo priročnika o uporabi novih (alternativnih) podatkovnih virov in orodij za spremljanje turizma (članica te skupine je tudi Slovenija).

Pri delu vseh usmerjevalnih skupin so v središču statistični podatki.

Slika: Člani Delovne skupine za statistiko turizma in Odbora za turizem pri OECD-ju, april 2024

Vir :Apolonija Oblak Flander

Drugi dan sestanka je bil izveden skupaj z Odborom za turizem pri OECD-ju (v nadaljevanju: Odbor). Na skupnem srečanju smo razpravljali o usklajevanju dela Odbora z Delovno skupino pri podpori in analizi učinkovitosti politik, temelječih na statističnih podatkih, merjenju razvoja turizma in njegovega vpliva, izboljšanju razpoložljivosti podatkov za spremljanje trajnostnih vidikov turizma ter napredku pri tehničnih pomočeh po meri držav za okrevanje in večjo odpornost turizma.

Kljub temu, da z OECD-jem na področju statistik turizma tesno sodelujemo že vrsto let, je sestanek Delovne skupine vedno tudi priložnost za strateški pogovor o našem delu, izzivih in vlogi OECD-ja pri zagotavljanju kakovostnih statistik. Delo Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) na področju turizma je bilo ponovno prepoznano tudi v okviru OECD-ja, njegovih članic in partnerskih držav. SURS je bil povabljen k uvodnemu nagovoru pri obravnavi točke o merjenju digitalne transformacije turizma in k predstavitvi novega interaktivnega orodja Turizem dnevno (tehnično pomoč izvaja OECD, financer aktivnosti je DG REFORM) v okviru točke o tehničnih pomočeh po meri držav za okrevanje in večjo odpornost turizma.

Glede na aktualnost obravnavanih tem na prvih sedmih sestankih Delovne skupine je izjemnega pomena, da SURS sodeluje v tej delovni skupini. Predsedovanje Delovni skupini od 2023 dalje je Sloveniji prineslo dodatno prepoznavnost med članicami OECD-ja in partnerskimi državami.

Pripravila:

mag. Apolonija Oblak Flander, generalna direktorica Statističnega urada Republike Slovenije, predsedujoča Delovni skupini za statistiko turizma

8. Napovedi OECD za digitalno gospodarstvo do leta 2024, Prvi del

OECD je 14.5.2024 izdal prvi del Pregleda digitalnega gospodarstva OECD za leto 2024 (Digital Economy Outlook 2024), v katerem so analizirani trendi v potekajoči digitalni preobrazbi, da bi opredelili nastajajoče priložnosti in izzive, poudarki, kako države OECD in partnerska gospodarstva izkoriščajo prednosti digitalnih tehnologij in podatkov ter ali je vzpostavljen okvir politik, ki omogoča doseganje ciljev javnih politik.

Spričo novih spoznanj o ključnih tehnologijah, na katerih temelji ekosistem digitalne tehnologije, ter uporabe velikih količin podatkov in tehnik strojnega učenja, je OECD objavil poročilo, ki zagotavlja nove ocene stopnje rasti jedra ekosistema - sektorja informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT).

Novo digitalne tehnologije (med njimi umetna inteligenca, virtualna resničnost in omrežja naslednje generacije) so vse bolj prisotne v naših življenjih in gospodarstvih, zato OECD, države in strokovnjaki opozarjajo na odgovorno sproščanje inovacij, široko porazdelitev koristi teh tehnologij ter zmanjšanje tveganj, ki jih tehnološki napredek lahko predstavlja za blaginjo in družbo.

OECD ocene kažejo, da so sektorji IKT v državah OECD v zadnjem desetletju znatno presegle rast celotnega gospodarstva. V obdobju 2013-2023 je sektor IKT v državah OECD rasel približno trikrat hitreje kot celotno gospodarstvo, v letu 2023 pa je njegova povprečna stopnja rasti znašala 7,6 % (v Sloveniji 7,44%, v Združenem kraljestvu kot najhitreje rastočem trgu 11,96%).

Ob zavedanju, da prihodnost umetne inteligence lahko prinese izjemne koristi, vključno z večjo produktivnostjo, pospešenim znanstvenim napredkom in rešitvami za pomoč pri reševanju podnebnih sprememb, OECD opozarja tudi na tveganja, vezana na zaupanje, pravičnost, zasebnost, varnost in odgovornost, in zato poziva, da akterji na področju umetne inteligence sodelujejo, da bi odgovorno sprožili inovacije in zagotovili široko porazdelitev njihovih koristi. Medijsko poročanje o incidentih, povezanih z umetno inteligenco (tj. dogodku, ki vključuje sistem UI in ki neposredno ali posredno povzroči škodo) se je od leta 2022 močno povečalo. Pri soočanju s temi izzivi je pomembno oblikovanje skupnega razumevanja ključnih priložnosti in tveganj ter priprava nacionalnih strategij.

Nove tehnologije z ustvarjanjem ogromnih količin podatkov, zaradi česar se povečuje povpraševanje po večji pasovni širini in večji obdelavi podatkov, uporaba novih aplikacij, ki so odvisne od izboljšane širokopasovne zmogljivosti, vključno z višjimi hitrostmi in krajšimi odzivnimi časi omrežja, zahtevajo brezžična omrežja naslednje generacije. Skoraj vse države OECD so vzpostavile omrežja 5G in se začenjajo usmerjati v raziskave "po 5G" ali "6G", ob tem se pozornost usmerja tudi na izkoriščanje satelitov in drugih zračnih tehnologij. V prihodnje bo povezovanje zemeljskih in nezemeljskih brezžičnih tehnologij razširilo ekosistem povezljivosti in ga naredilo bolj odpornega.

Medtem ko so tehnologije na področju računalništva v oblaku in naprave interneta stvari močno uporabljene, tega še ni mogoče trditi za uporabo tehnologij, ki so odvisne od podatkov (npr.: umetna inteligenca). Naložbe v znanja in širša uporaba novih tehnologij lahko pripomorejo odpraviti razlike v uporabi interneta, ki so izrazite glede na starost, izobrazbo in dohodek. OECD zato poziva vlade k zagotavljanju na uporabnike osredotočene in vključujoče spletne storitve ter k vlaganju v znanja in spretnosti.

Razvoj tridimenzionalnih tehnologij se pospešuje, kar sproža vprašanja o njihovih priložnostih in tveganjih. Virtualna resničnost (VR), ki s sledenjem telesa omogoča "prisotnost", dokazuje svojo sposobnost razširjanja na različnih področjih, saj je lahko samostojen, družaben ali industrijski produkt, sestavljen iz cikla sledenja, upodabljanja in prikaza - neprekinjenega procesa, ki poteka v realnem času. Psihično in fizično varnost, tudi predvsem z vidika zaščite zasebnosti, kjer tradicionalni modeli privolitve ne dosegajo ciljev, bo v VR treba skrbno preučiti, zlasti za otroke in v premikajočih se vozilih.

OECD opozarja na porast negativnega vedenja na internetu, kar je posledica anonimnosti, razosebljenosti in razbremenitve. Od leta 2017 se je skupna stopnja mladih, ki poročajo o težavah pri vsakodnevem delovanju in se počutijo nesrečne zaradi uporabe družbenih medijev, povečala za 49%, pri čemer se je delež deklet povečal za več kot dvakrat v primerjavi s fanti. Med mladimi je vse pogostejše tudi kibernetško ustrahovanje, pri čemer je delež deklet v povprečju višji kot pri fantih. Število žrtev kibernetškega ustrahovanja se je med letoma 2017 in 2022 povečalo za 26 % (podatek za Slovenijo v obdobju 2021-2022 9,1%).

OECD glede na analize vladam svetuje:

- uporabo tradicionalnih in netradicionalnih tehnik za izboljšanje pravočasnega merjenja digitalizacije gospodarstva, da bi oblikovalcem politik pomagali pri oblikovanju in izvajanju javnih politik, primernih za digitalno dobo;
- oblikovanje nacionalnih politik in strategij držav na področju umetne inteligence za odziv na vse večje povpraševanje po računskih zmogljivostih umetne inteligence, obravnavanje vplivov umetne inteligence na okolje ter zmanjšanje tveganj, povezana z zasebnostjo, pravicami intelektualne lastnine in celovitostjo informacij;

- obravnavanje nastajajočih političnih in regulativnih izzivov, ki jih prinaša razvijajoči se ekosistem povezljivosti, saj se prizemna brezžična omrežja vse bolj povezujejo z nezemeljskimi rešitvami, kot so brezpilotna letala, letala in sateliti;
- vlaganje v znanja in spretnosti ter ustvarjanje enakih konkurenčnih pogojev med podjetji za dostop do ključnih vhodnih podatkov;
- oblikovanje pozitivne potopitvene prihodnosti za zaščito zasebnosti in varnosti;
- ozaveščanje in obravnavanje tveganj digitalnih okolij za duševno zdravje, zlasti za tiste, ki so najbolj ogroženi, vključno z dekleti.

Celotno poročilo je na voljo na povezavi: <https://www.oecd.org/publication/digital-economy-outlook/2024/>.

Prpravila:

Ana Strnad, svetovalka

9. Serija intervjujev s Slovenci, zaposlenimi pri OECD

V **Seriji intervjujev** s Slovenci, zaposlenimi pri OECD, tokrat predstavljamo dr. **Gregorja Viranta**, šefa programa SIGMA, ki je skupen program OECD in EU, delujoč že od leta 1992.

Izražena mnenja so osebna mnenja intervjuvancev in ne organizacije, pri kateri so zaposleni.

Kakšno je vaše poklicno in strokovno ozadje ter kako ste se zaposlili v OECD?

Moja kariera je mešanica političnega, vodstvenega, pedagoškega in svetovalnega dela, pri čemer sem se skoraj ves čas posvečal isti temi - javni upravi.

Leta 2019 so me kolegi opozorili na javni razpis za šefa programa SIGMA pri OECD, rekoč, da se mi služba prilega kot rokavica roki. Za kandidaturo sem se odločil zlahka, saj me je služba izjemno zanimala, poleg tega pa sem od nekdaj občudoval OECD, obožujem pa tudi Pariz in Francijo.

Razpisi za službe v OECD so visoko konkurenčni in zahtevni. Med drugim sem moral skozi temeljito in naporno preverjanje vodstvenih kompetenc, ki ga za OECD izvaja zunanja kadrovska agencija. Imenovanje je zame pomenilo veliko strokovno priznanje.

Zdaj sem tu že pet let in še vedno enako navdušen kot prvi dan, tako da nameravam kar ostati.

Vir: OECD/SIGMA

Ali nam lahko predstavite OECD in njegovo dejavnost z vašega področja?

OECD je organizacija podobno mislečih držav, temelječa na skupnih vrednotah: individualna svoboda, demokracija, vladavina prava, spoštovanje človekovih pravic in svobodna tržna ekonomija. Sam za te države rad uporabljам izraz »svobodni svet«. Ponosen sem, da je Slovenija del tega sveta in članica OECD.

OECD zagotavlja platformo za dialog med članicami na vseh področjih javnih politik, za izmenjavo izkušenj in dobrih praks in za vzpostavljanje standardov za boljše javne politike. Naš moto je »boljše politike za boljše življenje«. OECD upravljajo države članice, moč organizacije pa je tudi v bogastvu primerjalnih podatkov in vrhunski analitični kapaciteti strokovnih ekip. OECD vse več sodeluje tudi z nečlanicami in pospešuje širitev standardov in dobrih praks v drugih delih sveta ter gospodarsko sodelovanje.

Sam delam na področju, za katero sem strokovno specializiran – politike na področju javne uprave. Program, ki ga vodim, je usmerjen v sodelovanje z nečlanicami. Med drugim smo razvili okvir standardov dobre javne uprave in spremljajoči ocenjevalni okvir s kriteriji in indikatorji. Standarde in ocenjevalni okvir uporabljamo za spremljanje reform javne uprave v partnerskih državah, lahko pa ga uporabi katerakoli država kot orodje za oceno sistema javne uprave, identifikacijo šibkih točk in kot vodilo za reforme. Okvir celovito pokriva vsa področja delovanja uprave – načrtovanje in kreiranje javnih politik, sistem javnih uslužbencev in upravljanje človeških virov, organizacijo javne uprave, nadzor nad njenim delovanjem, odprtost in preglednost, kakovost in dostopnost storitev ter upravljanje javnih financ, vključno z javnimi naročili.

Ali imate kakšne projekte in pobude, ki so pomembni za Slovenijo?

SIGMA med drugim intenzivno dela z državami kandidatkami za članstvo v EU na zahodnem Balkanu in v vzhodni soseščini (Ukrajina, Armenija, Gruzija, Moldavija). Slovenija ima velik interes za mir, stabilnost in uspešen razvoj zahodnega Balkana kot naše neposredne soseščine in za vključitev držav iz regije v EU - seveda ob izpolnjevanju vseh pogojev. Reforma javne uprave je bistvena sestavina pridružitvenega procesa.

Sicer pa je SIGMA pred več kot dvajsetimi leti pomagala tudi Sloveniji pri reformi javne uprave, ki je bila potrebna za članstvo v EU, predvsem pa za to, da bi uprava postala prijazen in učinkovit servis za državljane in podjetja. Takrat sem bil na drugi strani mize, kot državni sekretar sem vodil reformo doma. Iz tistih časov se spominjam avtoritete, ki jo je imela SIGMA v državah kandidatkah, kakovosti in uporabnosti priporočil.

Pripravila:

Ana Strnad, svetovalka

10. OECD novice in dogodki

V prihodnjih tednih in mesecih so načrtovani naslednji dogodki in objave:

- Publikacija: Launch of OECD Tourism Trends and Policies 2024, 8 julij 2024;
- Publikacija: Launch of OECD Employment Outlook 2024, 9 julij 2024;
- Spletni seminar: Skills without colours? How to navigate the green transition in local labour markets, 10. julij 2024;
- Globalni forum o digitalni varnosti za blaginjo: Joining policymaking and technical communities to strengthen digital security, 10.-11. julij 2024;
- Konferenca: Anti-Corruption Network for Eastern Europe and Central Asia plenary meeting 2024, 16.-19. september 2024, dogodek v Parizu;
- Forum: OECD Local Development Forum 2024: Building bridges, shaping tomorrow, 24.-25. september 2024;
- Ministerial: Consumers at the Centre of the Digital and Green Transitions, 8.-9. oktober 2024, Pariz.

Uredila:

Petra Bodlovič, asistentka veleposlanika

11. OECD iLibrary

[OECD iLibrary](#) oz. OECD spletna knjižnica je v svetu priznana kot eden največjih in najbolj uglednih virov mednarodno primerljivih statističnih, okoljskih ter socialno-ekonomskih poročil in podatkov. Z več kot 2 500 naročniškimi ustanovami po vsem svetu daje publikacije OECD na dosegu roke več kot 7 milijonom uporabnikov v več kot 100 državah in je dostopna:

- **Univerzam, raziskovalnim organizacijam in posameznim raziskovalcem:** akademikom in študentom vseh stopenj pomaga dostopati do najnovejših raziskav in podatkov, ki podpirajo njihovo delo in so na tekočem z najnovejšim razvojem na svojem področju;
- **Knjižnicam;**
- **Podjetjem, pravnim in finančnim storitvam ter drugim v zasebnem sektorju:** podatki in poročila zagotavljajo izčrpen pregled standardov, trgov, držav in regij, ki lahko pomagajo pri rasti podjetij;
- **Vladam, javni upravi, nevladnim organizacijam in možganskim trustom (think tanks):** iz izkušenj drugih držav razumeti, zakaj nekatere politike delujejo drugače.

Vsako leto je preko OECD iLibrary objavljenih okoli 500 novih naslovov. Knjižnica vsebuje na tisoče e-knjig, poglavij, tabel in grafov, prispevkov, člankov, povzetkov, kazalnikov, podatkovnih baz in zdaj tudi [podcastov](#) – dostopni po temi, državi ali vrsti vsebine.

OECD zbira podatke od državnih statističnih uradov, mednarodnih organizacij ter drugih uradnih virov in analiz. Na podlagi preverjenih metodologij omogoča zanesljivo primerjavo med državami. Z ugotavljanjem najboljših praks in pomočjo državam pri učenju ena od druge OECD prispeva k izboljšanju oblikovanja politik po vsem svetu.

Kot odgovor na krizo COVID-19 je OECD ustvaril namensko vozlišče (t.i. OECD COVID-19 hub), ki zagotavlja podatke, analize in priporočila, ki obravnavajo vpliv pandemije. To vozlišče je korenito spremenilo način objavljanja in h knjižnici pritegnilo še več občinstva ter eksponentno povečalo širjenje informacij.

Interaktivno in uporabniku prijazno

Knjižnica OECD uporabniku ponuja enostavne funkcije, ki omogočajo:

- enostavno deljenje povezav in navedba virov;
- orodje za citiranje za lažje ustvarjanje bibliografij;
- odziven dizajn za vse vrste naprav;
- vsebino na voljo v številnih različnih formatih;
- napredne funkcije iskanja;
- množične prenose podatkov v formatu CSV in Excel;
- Hiter prenos grafikonov in podatkov s StatLinks.

OECD iLibrary omogoča tudi shranjevanje vaših iskanj v zgodovini, deljenje iskanj z vašimi kolegi, personalizirano naročanje na nove vsebine, shranjevanje in deljenje povezav do najljubših vsebin ter tudi trening za naročnike, ki je na voljo na zahtevo in ki ga vodi podporna ekipa spletne knjižnice.

V nadaljevanju predstavljamo knjižnico po tematskih sklopih ter publikacijah:

- **Kmetijstvo in prehrana:**

Ključne publikacije:

- [Towards Greener and More Inclusive Societies in Southeast Asia](#)
- [Review of G7 Government-led Voluntary and Mandatory Due Diligence Measures for Sustainable Agri-food Supply Chains](#)
- [Fertile Futures](#)
- [Ensuring policy coherence through better policy development, co-ordination and stakeholder participation in Romania](#)
- [Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2023 \(statistični podatki\)](#)

- **Razvoj:**

Ključne publikacije:

- [Multi-dimensional Review of Lao PDR](#)
- [Climate Finance Provided and Mobilised by Developed Countries in 2013-2022](#)
- [Helping Small Island Developing States graduate to success](#)
- [Military coups, jihadism and insecurity in the Central Sahel](#)
- [Revenue Statistics in Africa 2023 \(statistični podatki\)](#)

- **Ekonomija:**

Ključne publikacije:

- [OECD Economic Surveys: Slovenia 2024](#)
- [Western Balkans Competitiveness Outlook 2024: Montenegro](#)
- [Western Balkans Competitiveness Outlook 2024: North Macedonia](#)
- [Enhancing productivity and growth in an ageing society](#)
- [Enhancing the efficiency, inclusiveness, and environmental sustainability of housing in the Slovak Republic](#)
- [Worn out: COVID-19, Women and the Great Exhaustion \(multimedija\)](#)
- [Main Economic Indicators, Volume 2023 Issue 12 \(statistični podatki\)](#)

- **Izobraževanje:**

Ključne publikacije:

- [PISA 2022 Results \(Volume III\) : Creative Minds, Creative Schools](#)
- [PISA 2022 Results \(Volume IV\) How Financially Smart Are Students?](#)
- [Enhancing green career guidance systems for sustainable futures](#)
- [Social and Emotional Skills for Better Lives : Findings from the OECD Survey on Social and Emotional Skills 2023](#)
- [What Does Child Empowerment Mean Today?](#)
- [AI, data governance and privacy](#)
- [Updated framework for monitoring adult learning](#)

- [What is PISA's role in global education? A conversation \(multimedija\)](#)
 - [Education at a Glance 2023 \(statistični podatki\)](#)
 - [Africa's Development Dynamics 2024](#)
- **Zaposlovanje:**

Ključne publikacije:

 - [Western Balkans Competitiveness Outlook 2024: North Macedonia](#)
 - [Western Balkans Competitiveness Outlook 2024: Regional Profile](#)
 - [The Economic Case for Greater LGBTI+ Equality in the United States](#)
 - [AI, data governance and privacy](#)
 - [The impact of the COVID-19 pandemic on women's economic vulnerabilities in the MENA](#)
 - [Helena Morrissey on why boardrooms need more women \(multimedija\)](#)
 - [OECD Labour Force Statistics 2022 \(statistični podatki\)](#)
- **Energija:**

Ključne publikacije:

 - [Clean Energy Finance and Investment Roadmap of Thailand](#)
 - [OECD Environmental Performance Reviews: Slovak Republic 2024](#)
 - [Greenhouse gas emissions data](#)
 - [The New Collective Quantified Goal on climate finance](#)
 - [World Energy Outlook 2023 \(statistični podatki\)](#)
- **Okolje:**

Ključne publikacije:

 - [Measuring Progress in Adapting to a Changing Climate](#)
 - [L'investissement public au Maroc](#)
 - [Taming wildfires in the context of climate change: The case of Greece](#)
 - [Greenhouse gas emissions data](#)
 - [Sustainable public procurement in the midst of the climate crisis \(multimedija\)](#)
 - [OECD Regions and Cities at a Glance 2022 \(statistični podatki\)](#)
- **Finance in investicije:**

Ključne publikacije:

 - [FDI Qualities Review of Canada](#)
 - [L'investissement public au Maroc](#)
 - [Managing rising subnational fiscal risks](#)
 - [Riding the rollercoaster](#)
 - [Transition finance: What is it and why is it needed? \(multimedija\)](#)
 - [Corporate Tax Statistics 2023 \(statistični podatki\)](#)

- **Upravljanje:**

Ključne publikacije:

- [Optimising Public Infrastructure Investments in Czechia](#)
- [Illicit Trade and the Korean Economy](#)
- [AI, data governance and privacy](#)
- [Using AI to manage minimum income benefits and unemployment assistance](#)
- [Sustainable public procurement in the midst of the climate crisis \(multimedija\)](#)
- [OECD Regions and Cities at a Glance 2020 \(statistični podatki\)](#)

- **Industrija in storitve:**

Ključne publikacije:

- [The Economics of Space Sustainability](#)
- [A Resource Guide on State Measures for Strengthening Business Integrity](#)
- [Which SMEs are greening?](#)
- [Chambers of commerce and the business of skills](#)
- [Young entrepreneurs: Money, mindset and motivation \(multimedija\)](#)
- [Tourism employment \(statistični podatki\)](#)

- **Jedrska energija:**

Ključne publikacije:

- [Benchmark Study on Pellet-Cladding Mechanical Interaction in Light Water Reactor Fuel \(Volume 2\)](#)
- [Benchmark Study on Pellet-Cladding Mechanical Interaction in Light Water Reactor Fuel \(Volume 1\)](#)
- [From recovery to resilience: Designing a sustainable future for Fukushima](#)
- [Applicability of Nuclear Fuel Safety Criteria to Accident-Tolerant Fuel Designs](#)
- [Nuclear Energy Data 2021 \(statistični podatki\)](#)

- **Znanost in tehnologija:**

Ključne publikacije:

- [SME Policy Index: Latin America and the Caribbean 2024](#)
- [The Economics of Space Sustainability](#)
- [The impact of data portability on user empowerment, innovation, and competition](#)
- [OECD Digital Economy Outlook 2024 \(Volume 1\)](#)
- [Shaping Norway's Digital Future](#)
- [OECD Artificial Intelligence Review of Germany](#)
- [The OECD Truth Quest Survey](#)
- [What role will artificial intelligence \(AI\) play in the classroom? \(multimedija\)](#)

- [Main Science and Technology Indicators, Volume 2022 Issue 2 \(statistični podatki\)](#)
- **[Socialne zadeve, migracije in zdravje:](#)**

Ključne publikacije:

 - [Economic Policy Making to Pursue Economic Welfare](#)
 - [Society at a Glance 2024](#)
 - [Recruiting Immigrant Workers: Japan 2024](#)
 - [Nowcasting subjective well-being with Google Trends](#)
 - [AI, data governance and privacy](#)
 - [Can the social economy help refugees access jobs? \(multimedija\)](#)
 - [Pensions at a Glance 2023 \(statistični podatki\)](#)
- **[Obdavčitev:](#)**

Ključne publikacije:

 - [Revenue Statistics in Asia and the Pacific 2024](#)
 - [Designing a National Strategy against Tax Crime](#)
 - [Managing rising subnational fiscal risks](#)
 - [The design of presumptive tax regimes in selected countries](#)
 - [Gordon Brown shares how far we have come on the fight against tax evasion \(multimedija\)](#)
 - [Corporate Tax Statistics 2023 \(statistični podatki\)](#)
- **[Trgovina:](#)**

Ključne publikacije:

 - [Illicit Trade and the Korean Economy](#)
 - [Aid for Trade at a Glance 2024](#)
 - [Shocks in a highly interlinked global economy](#)
 - [Quantifying the role of state enterprises in industrial subsidies](#)
 - [How to make supply chains more resilient with the OECD's Marion Jansen \(multimedija\)](#)
 - [International Trade by Commodity Statistics, Volume 2023 Issue 4 \(statistični podatki\)](#)
- **[Promet:](#)**

Ključne publikacije:

 - [Sustainable Accessibility for All](#)
 - [Getting to Services in Towns and Villages](#)
 - [CIF/FOB margins](#)
 - [Greener Micromobility](#)
 - [Road Safety Annual Report 2022 \(statistični podatki\)](#)

- **Mestni, podeželski in regionalni razvoj:**

Ključne publikacije:

- [Optimising Public Infrastructure Investments in Czechia](#)
- [OECD Green Growth Policy Review of Egypt 2024](#)
- [An international review of national and subnational circular economy monitoring frameworks](#)
- [Scaling up in Trentino-Alto Adige/Südtirol](#)
- [“Open for business?” How to create opportunities in entrepreneurship for everyone \(multimedija\)](#)
- [OECD Regions and Cities at a Glance 2022 \(statistični podatki\)](#)

Prijava v OECD spletno knjižnico omogoča neomejen dostop do ustreznih vsebin. Ne glede na to, ali delujete v akademski sferi, državni instituciji ali v podjetju, boste vi in vaši uporabniki imeli koristi od obsežnih podatkov in poglobljene analize OECD. S skoraj 500 tisoč uporabniki mesečno je OECD iLibrary ključen vir za strokovnjake in študente po vsem svetu.

Uredila:

Petra Bodlovič, asistentka veleposlanika

Uporabne povezave

Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri OECD

- Uradna spletna stran: <https://www.gov.si/predstavnistva/stalno-predstavnistvo-pri-oecd-pariz/>
- Facebook: <https://www.facebook.com/SLOtoOECD/>
- Twitter: <https://twitter.com/SLOtoOECD>

OECD

- OECD: <http://www.oecd.org/>
- OECD - Careers: <http://www.oecd.org/careers/>
- OECD - YouTube: <http://www.youtube.com/oecd>
- OECD - Facebook: <https://www.facebook.com/theOECD>
- OECD - Twitter: <https://twitter.com/oecd>
- OECD - Flickr: <https://www.flickr.com/photos/oecd>

Agencije

- Mednarodna agencija za energijo (International Energy Agency - IEA): <https://www.iea.org/>
- Agencija za jedrsko energijo (Nuclear Energy Agency - NEA): <http://www.oecd-nea.org/>
- Razvojni center OECD (DEV): <http://www.oecd.org/dev/>
- Mednarodni transportni forum (International Transport Forum - ITF): <http://www.itf-oecd.org/>

©MySociety

Kontakt

Stalno predstavništvo pri OECD Pariz

28, rue Bois-le-Vent

75016 Pariz

Francija

Tel: +33 1 44 96 50 69

E-pošta: slomission.paris@gov.si

Če tovrstnih informacij ne želite prejemati, vas prosimo, da pošljite povratno e-pošto na zgoraj navedeni naslov, da vas odstranimo s seznama naslovnikov. Obveščamo vas, da identifikacijskih podatkov ne zbiramo in ne obdelujemo za namen njihovega prenosa ali prodaje zunanjim subjektom za namene trženja in ne pošiljamo sporočil v imenu tretjih oseb.